

тилъ. Ересовъ прогналь и вѣру утвърдиль, православіе насадиль.. Мнѣ мнѣся яко достоинъ ёсть равноапостолскую чѣсть и дати, и память творити: и не точію момастирь, той идѣже онъ постылся, но и вся Болгарія долждна ёсть память творити и почитати его".

По тази бележка, между другото узнаваме, че първи гърцитѣ обявили Теодосия светецъ, поради посоченитѣ погоре заслуги. Кога и какъ е станало това, не се знае. Житието му било написано на грѣцки, преведено нѣкога на български и така достигнало до Рилския манастирь. Тукъ го приписалъ Спиридонъ и съставиль служба за светеца. А монаситѣ въ манастира на Теодосия до 1817 година не знаели и не сторили нищо за увѣковѣчаване паметта на подвижника.

Справедливитѣ укори на Спирдона силно засегнали манастирското братство. Веднага била съставена отъ игумена, епитропи и чорбаджии въ Килифарево комисия, която била натоварена да събира помощи за нова църква вмѣсто старата въ манастира. Издействувано било разрешение отъ Търновския митрополитъ Иларионъ Критски и отъ турскитѣ власти. Написани били много писма и позиви до градове, села и манастири съ трогателни думи.

Ето откъсъ отъ единъ такъвъ позивъ:

...„Иже въ нашаѣ светейшіѣ митрополи и Търновскія, обретающія ся касаби и села богохранимѣя. Наши епитропи всесестни клирици, преподобни иеромонаси, благочестиви свещеници, почтени хаджии, хрисими старци и чорбаджии и вси благочестиви християни, благодать и миръ да имате отъ Господа Бога и Его Матери Пречистая Богородица. Да естъ вѣдомо всемъ вамъ, како обретаеѣся въ Търновская каза манастирь храмъ Рождества Пресветія Владичици Богородици, именуемий Килифарски, и ради времена и злиненіе испадна и съ голѣмо престоѣніе са кивернисва и влѣзи въ голѣмъ борчъ, овѣхтъ. Искѣме да го поправимъ, ама ни можимъ безъ помощи православнихъ християнъ... Тако и вие да станете нови ктитори на светую обитель Килифарскую, да дарите милостивна, да подпишите своето име да поменуватъ се вѣчно.. Да умножитъ се именіе ваше много, изобилно и благодать Господа Бога да буде надъ Васъ... Аминъ. 1835 г.“.

Построяване на църквата „Св. Богородица“.

Следъ петгодишна просия епитропитѣ събрали срѣдства и добили разрешение отъ турската власть да започнатъ сградата (1840 г.). Въ разрешението на фермана се заповѣдва: новата църква да се построи тъкмо по основнитѣ зидове на старата, а именно 19 1/2 крачки, една педя и единъ прѣстъ дълга; тринадесетъ крачки и две педи широка, височина 6 лакти, нито прѣстъ по-вече или по-малко.

Въ 1841 г. се получило и разрешение да се поднови прогнилата манастирска сграда.

Когато майсторитѣ начело съ *Колю Фичето* отъ Търново, по указанията на епитропитѣ, взели да зидатъ църквата, тѣ не спазили турската заповѣдъ, а удължили зданието на